

Aika 28.10.2024, klo 10:00

Paikka Monio, luokkatila F209, Pataljoonantie 6

Käsiteltävät asiat

- § 61 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 62 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 63 Tuusulan kunnan liikuntapalvelut ikäihmisille**
- § 64 Vanhusneuvostopäivä 2024**
- § 65 Vanhustenviikon juhla 2024**
- § 66 Toimintasuunnitelman tarkennus vuodelle 2025**
- § 67 Talousarvio 2025**
- § 68 Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouskuulumiset**
- § 69 Ilmoitusasiat**
- § 70 Keskusteluasiat**

Osallistujat

Anja Matikainen, puheenjohtaja
Minna Mielonen, sihteeri
Anders Holmberg
Ulla Kuoppala
Leena Mäkelä
Kalevi Piippo
Maila Tikkanen
Pirjo Yltävä
Heidi Hagman, kehittämisspäälikkö
Karita Mäensivu
Anna Yltävä, apulaispormestari

§ 61

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 62

Pöytäkirjan tarkastus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

- Pirjo Yltävä ja Anders Holmberg.

§ 63

Tuusulan kunnan liikuntapalvelut ikäihmisille

TUUDno-2024-2051

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Mielonen

minna.mielonen@tuusula.fi

vapaaehtoistyön koordinaattori

Kuullaan liikunnansuunnittelija Sami Liehun esittely kunnan liikuntapalveluista ikäihmisille.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää

- käydä asiasta keskustelun
- merkitsee esittelyn kunnan liikuntapalveluista ikäihmisille tiedoksi.

§ 64

Vanhusneuvostopäivä 2024

TUUDno-2024-2008

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Mielonen

minna.mielonen@tuusula.fi

vapaaehtoistyön koordinaattori

Vanhusneuvostopäivä on Avoimen hallinnon ohjelman ja kansalaisjärjestöjen järjestämä vuotuinen yhteistyötilaisuus. Vuoden 2024 teema on "Mikä tuo meidät yhteen". Vanhalla ylioppilastalolla ja verkkoyhteydellä 30.10. järjestettävässä tapahtumassa käsitellään moninaisuutta, digitalisaatiota sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Ikäihmisten neuvosto on 30.9.2024 kokouksessaan päättänyt, että paikalle ikäihmisten neuvostosta osallistuvat Ulla Kuoppala ja Maila Tikkanen.

Ehdotus

Tuusulan ikäihmisten neuvosto päättää

- vahvistaa Ulla Kuoppalan ja Maila Tikkasen osallistumisen
- maksaa Vanhusneuvostopäivässä ikäihmisten neuvostoa edustaville henkilöille korvaukset matkustuskuluista Tuusula-Helsinki-Tuusula

Ikäihmisten neuvosto, § 40, 27.05.2024
Ikäihmisten neuvosto, § 65, 28.10.2024

§ 65

Vanhustenviikon juhla 2024

TUUDno-2024-1114

Ikäihmisten neuvosto, 27.05.2024, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:
Minna Mielonen
minna.mielonen@tuusula.fi
vapaaehtoistyön koordinaattori

Vanhustyön keskusliiton aloittamaa Vanhustenpäivää on vietetty vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina ja sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko. Vanhustenpäivän valtakunnallista pääjuhlaa vietetään Keravalla 6.10.2024 teemalla Hyvä arki, hyvä mieli – En bra dag, ett gott humör. Vanhustenviikkoa juhlietaan samalla teemalla 6.-13.10.2024

Ikäihmisten neuvosto keskustelee vanhusten viikon juhlan järjestämisestä Tuusulassa Väinölässä 9.10.2024. Kokouksessa sovitaan juhlan tiedotuksesta.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto

- keskustelee juhlasta ja sen tiedotuksesta.

Päätös

Ikäihmisten neuvosto

- keskusteli juhlasta, joka pidetään 9.10.
- kunta ja ikäihmisten neuvosto tiedottavat asiasta yhteistyössä
- tiedotetaan syyskuussa, tiedotus aloitetaan 9.9.

Ikäihmisten neuvosto, 28.10.2024, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:
Minna Mielonen
minna.mielonen@tuusula.fi
vapaaehtoistyön koordinaattori

Vanhustyön keskusliiton aloittamaa Vanhustenpäivää ja sitä seuraavaa Vanhustenviikkoa on vietetty vuodesta 1954 lähtien. Tänä vuonna Vanhustenviikkoa vietettiin 6.-13.10.2024 teemalla Hyvä arki, hyvä mieli – En bra dag, ett gott humör. Tuusulassa vanhusten viikon juhla pidettiin Väinölässä 9.10.2024 ja se oli kaikille tuusulalaisille ikäihmisille avoin ja maksuton. Tapahtumaan järjestettiin myös kuljetus. Tilaisuuden järjestivät Tuusulan ikäihmisten neuvosto ja Tuusulan seniorit ry. Kuluvan vuoden budjetista on varattu viikon kustannuksiin 2 000 euroa.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää

- käydä läpi kustannukset
- käydä palautekeskustelun viikon kulusta.

§ 66

Toimintasuunnitelman tarkennus vuodelle 2025

TUUDno-2024-2052

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Mielonen

minna.mielonen@tuusula.fi

vapaaehtoistyön koordinaattori

Ikäihmisten neuvosto on hyväksynyt toimintasuunnitelman vuosille 2023–2025 kokouksessaan 25.9.2023. Valtuustokauden päätyminen tulee vaikuttamaan myös neuvoston toimintaan vuoden 2025 aikana. Nykyisen neuvoston toimintakausi päättyy 31.5.2025 ja uusi ikäihmisten neuvosto nimetään uuden valtuustokauden alussa.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää

Tarkentaa vuoden 2025 toimintasuunnitelmaa seuraavilla lisäyksillä:

- Kevään 2025 aikana isännöidään Porvoon neuvoston vierailua.
- Kevään 2025 aikana toteutetaan kaksi liikuntatapahtumaa. Kirkkorannan tapahtuma ja Hyrylän Eläkeläisten järjestämä liikuntatapahtuma.
- Keväällä 2025 järjestetään myös tutustumisvierailu lähialueen palvelukeskukseen tai muuhun ikäihmisten palveluita ja hyvinvointia tuottaviin yksiköihin. Vaihtoehtoina esitetään seuraavia kolmea kohdetta:
 - Kirkkonummen Fyriin ja kunnan/alueen ikäihmisten hyvinvointia edistävien tahojen toimintaan tutustuminen
 - Helsingin Kampin palvelukeskuksen toimintaan ja laajoihin palveluihin tutustuminen.
 - Espoon palvelutoriin (Ison Omenan tai Kalajärven palvelutori) ja sen julkisiin palveluihin tutustuminen.
- Lokakuussa 2025 järjestetään jälleen Vanhustenviikon juhla, jonka koordinaattorivuoro on Tuusulan Eläkeliiton yhdistyksellä.
- Ikäihmisten neuvosto järjestää lisäksi jo vakiintuneen ikäihmisten infoiltapäivän syksyn 2025 aikana.
- Vuoden 2025 erityiseksi painopisteeksi esitetään toiminnan vaikuttavuuden vahvistamista. Tähän liittyen esitetään, että syksyllä 2025 pidetään nykyisen ja uuden ikäihmisten neuvoston yhteiskokous varmistamaan toiminnan jatkuvuus ja hiljaisen kokemustiedon siirtyminen.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 12,22.05.2024
Konsernijaosto, § 26,03.06.2024
Kunnanhallitus, § 230,10.06.2024
Kunnanhallitus, § 243,24.06.2024
Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 19,04.09.2024
Kunnanhallitus, § 304,16.09.2024
Tekninen lautakunta, § 85,24.09.2024
Kuntakehityslautakunta, § 83,25.09.2024
Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 15,26.09.2024
Ikäihmisten neuvosto, § 67, 28.10.2024

§ 67

Talousarvio 2025

TUUDno-2024-1108

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 22.05.2024, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:
Heli Hippeläinen
vs.talousjohtaja

Liitteet

1 TA2025 valmistelun tilanne, valtmk 22.5.2024

Kokouksessa annetaan tilannekatsaus vuoden 2025 talousarviovalmistelusta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä vuoden 2025 talousarviovalmistelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Konsernijaosto, 03.06.2024, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:
Heli Hippeläinen
vs.talousjohtaja

Talousjohtaja esittelee talousarvion valmistelun tilannetta ja alustavaa talousarviokehyslaskelmaa sekä laskelman perusteita.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Hippeläinen, vs.talousjohtaja

Konsernijaosto päättää

- merkitä asian tiedoksi
- antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelua varten.

Kokouskäsittely

Vs. talousjohtaja Hippeläinen selosti asiaa kokouksessa.

Anna Yltävä saapui klo 15.29 asian käsittelyn aikana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 10.06.2024, § 230

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Kunnanhallitus, 24.06.2024, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

vs.talousjohtaja

Liitteet

1 Kehyslaskelma TA 2025, khall 24.6.2024

2 Talousarvion laadintaohje 2025, khall 24.6.2024

Perustelut

Toimintaympäristön kehitys

Vuoden 2023 heikko talouskehitys vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Taantuma on ollut pidempi, kun aiemmin arvioitiin. Vuonna 2024 Suomen taloustilanne alkaa tasaantua, mutta kokonaisuutena ei odoteta kasvua viime vuoden prosenttien laskun jälkeen. Inflaation hidastuessa ja kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen myötä vuonna 2025 BKT:n odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia. Vuonna 2026 kasvun odotetaan jatkuvan 1,5 prosenttia. (VM 25.4.2024)

Hintojen nousu hidastuu ja yksityinen kulutus kasvaa maltillisesti kuluvana vuonna. Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan nopeutuvan. Asuinrakentamisen lasku jatkuu vuoden 2024 aikana, mutta suurin lasku on takanapäin. Vuonna 2025 asuntorakentamisen odotetaan toipuvan korkojen laskun myötä.

Työllisyyden määrän odotetaan vähenevän lievästi kuluvana vuonna, mutta kääntyvän uudestaan kasvuun talouden toipuessa ja hallituksen työllisyystoimien lisätessä työvoiman tarjontaa.

Suomen talous nousee taantumasta, mutta julkinen talous pysyy alijäämäisenä. Velkasuhteen kasvu jatkuu, mutta hidastuu.

Vuonna 2023 kuntien talous muodostui poikkeuksellisen hyväksi. Kunnallisveron tilityksissä näkyvät positiivisesti ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot, jotka kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeammilla

tuloveroprosenteilla ja nostavat kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti. Kuluvana vuonna ei odoteta merkittävää verotulojen kasvua taloustilanteen heikon kehityksen vuoksi. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää kuntien valtionosuuksia. Vaikka verotulojen kasvu pysyy vuosina 2025–2028 noin 4,2 prosentissa eli pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin.

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen sote-siirtolaskelmien vaikutukset näkyvät kuluvan vuoden valtionosuuksia vähentävästi ja vaikuttavat merkittävästi myös vuosiin 2025-2027. Sote-siirtolaskelmiin liittyvä valtionosuusvähennys kasvaa vuonna 2025 noin 150 milj. eurolla takaisinperittävien valtionosuuksien vuoksi. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027

TE-uudistuksen talousvaikutuksista

TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntien menoja ja vastaavasti valtionosuuksia vuodesta 2025 eteenpäin. TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille valtionosuutena peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Lisäksi työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu korvataan kunnille pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kokonaisuutena olevan miinuksella 2024-2026. Kuntatalouden näkymissä on suuria riskejä alaspäin. Riskejä lisää paitsi talouden yleinen epävarmuus niin myös epävarmuus verokehityksen vahvuudesta ja voimakas meno- ja investointipaine. Lisäksi julkisen talouden velkasuhteen ennustettu kasvu lisää julkisen talouden riskejä.

Tuusulan kunnan talous 2024

Tuusulan toimintamenojen osalta ylitysriskit liittyvät nopeasti kasvaneen lapsimäärän vaikutuksiin varhaiskasvatuksessa sekä yleisen hintatason voimakkaaseen nousuun. Tilikauden tulosennuste on 3,1 milj. euroa alijäämäinen (TA 0,02 milj. euroa). Mittavien investointien vuoksi kunnan velkamäärän kasvu jatkuu, ennusteen mukaan kunta velkaantuu talousarviovuoden aikana 62 milj. euroa.

Talousarviokehys 2025

Talousarvion laatimisohjeessa annetaan talousarvioehdotuksen laatimista, sisältöä ja rakennetta koskevat ohjeet sekä määrärahakehys valmistelun ohjeeksi. Vuoden 2025 talousarviokehityksen perustana on Tuusulan kuntastrategia. Tulo- ja menoarviot pohjautuvat 2023 tilinpäätökseen, Kuntaliiton vero- ja valtionosuusennusteisiin, toukokuun 2024 talouden toteumaan ja tilinpäätösennusteeseen, toimialueiden arvioimiin tulo- ja menolisäyksiin sekä tuottavuus- ja säästötoimiin vuodelle 2025.

Talousarviokehys laaditaan toimialueiden kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Toimialueet puolestaan jakavat saamansa kehyksen palvelualueille ja tarvittaessa edelleen palveluyksiköille ja kustannuspaikoille. Tarkoituksena on varmistaa, että toimialueiden talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä.

Talousarviokehys on laadittu talousarviovuodeksi 2025. Taloussuunnitelmavuosien 2026 - 2029 luvut ovat alustavia, ja niitä tarkennetaan elo-syyskuun aikana erityisesti verotulojen, maanmyyntitulojen ja investointien osalta.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot ja valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen (huhtikuu 2024) pohjalta lisäten ennusteisiin Tuusulan väestösuunnitteen mukainen väestön kasvu sekä maltillinen arvio yhteisöveron ja kiinteistöveron kasvusta. Kuntaliiton seuraavat veroennusteet julkaistaan elo-syyskuussa. Valtionosuudet on arvioitu huhtikuun ennusteen mukaisesti.

Kunnan vuoden 2025 kehyslaskelman lähtökohtana ovat nykyinen ansiotuloveroprosentti 7,10 % sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Seuraavassa taulukossa on esitetty kiinteistöveroprosenttien lain sallima vaihteluväli ja Tuusulan kunnassa noudatettavat veroprosentit vuosina 2024 ja 2025.

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan nykyinen vero-%
Yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00	1,15
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30 - 2,00	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00	0,48
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	1,35
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00	0,65

Toimintatulot ja -menot

Vuoden 2025 talousarviokehyksen pohjana ovat kunnan toimialueiden ennakoimat tulo- ja menolisäykset sekä kehysneuvotteluiden aikana määritellyt tasapainotustoimet. Menolisäyksiä on arvioitu erityisellä tarkkuudella ja vain välttämättömät lisäykset on otettu kehykseen mukaan. Tavoitteena on pitää vuoden 2025 alijäämä mahdollisimman maltillisena.

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan nousevan kuluva vuodesta 1,5 milj. euroa ja asettuvan 11,7 milj. euroon. Maankäyttösopimuskorvausten arvioidaan laskevan kuluva vuoden 4,0 milj. euron tasosta 0,5 milj. euroa eli 3,5 milj. euroon. Toimintatuloihin ei kohdistu muita merkittäviä muutoksia.

Ulkoisten toimintamenojen lisäksi (kunta ja vesihuoltoliikelaitos) esitetään talousarviokehyksessä nettona 12,4 milj. euroa (8,1 %) talousarvioon 2024 nähden. Vuoden 2025 toimintamenojen merkittävin kasvuun vaikuttava tekijä on TE-uudistus. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu ja työllisyysalueen toiminnan kustannukset ovat n. 4 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttavat palkankorotukset n. 2,4 milj. euroa sivukuluineen sekä nopeasta kasvusta aiheutuva varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen kasvu n. 1,5 milj. euroa. Lisäksi varhaiskasvatuksen

palvelusetelikustannuksien kasvuksi arvioidaan n. 0,8 milj. euroa. Koulujen väistötiloista luopuminen vaikuttaa vuoden 2025 toimintamenoja vähentävästi n. 1 milj. euroa.

Toimialueet ovat toimintakatesitovia valtuustoon nähden. Toimintakate on esityksessä 118,1 milj. euroa, kasvua 10,5 %. Toimialueille kohdistuva talouskehyslaskelmien mukaiset toimintameno- ja tulotavoitteet sekä toimintakate vuodelle 2025 on esitetty liitteenä olevassa talousarviokehyslaskelmassa.

Vesihuoltoliikelaitos noudattaa talousarviovalmistelussaan kunnan taloudenpidon ohjeita ja periaatteita. Kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana on, että vesihuollon toimintakatteen ei kasva vuonna 2025.

Rahoitus ja investoinnit

Rahoituslaskelman lähtökohtana on kuntastrategian mukaisten palveluverkko- ja infrainvestointien toteuttaminen. Talousarviovuoden investoinneiksi arvioidaan tässä vaiheessa 64 milj. euroa. Talonrakennushankkeisiin on varattu noin 29 milj. euroa, kuntatekniikan rakentamiseen noin 16 milj. euroa, vesihuollon investointeihin noin 8 milj. euroa sekä maan hankintaan 8 milj. euroa.

Vuosien 2026-2029 investoinnit ovat yhteensä n. 234 milj. euroa. Suunnitelmavuosien tarkennuksen yhteydessä investointeja tullaan vielä tarkentamaan. Tulevien investointien mittakaavaan vaikuttaa olennaisesti suurten koulurakennushankkeiden aikataulu ja toteutustapa sekä uusien asuin- ja yritysalueiden infran rakentuminen. Tulevien vuosien investointeja ja aikatauluja arvioidaan budjetointiprosessin aikana kriittisesti.

Tulorahoituksen riittämättömyydestä ja suurista investoinneista johtuen kunnan korollisten velkojen kasvu säilyy lähivuodet huomattavan nopeana. Kehyslaskelmassa vuoden 2025 toiminnan ja investointien rahavirta on noin 41 milj. euroa negatiivinen. Tulorahoitus ei riitä kattamaan investointien rahoitustarvetta 2026 - 2029 ja uutta lainaa otetaan merkittävästi. Vuonna 2025 kunnan lainamäärä ylittää 300 milj. euroa. Korkotason on arvioitu olevan keskimäärin 3,75 % uusille suojaamattomille lainoille. Mikäli kunnan lainamäärä kasvaisi kehyslaskelman mukaisesti, nousisivat korkokulut vuoden 2024 talousarviosta 2,7 milj. euroa vuoteen 2029, jolloin korkokulut olisivat noin 6,1 milj. euroa. Uusien lainojen määrää ja korkotasoa ja korkokuluja tarkennetaan talousarvioprosessin aikana.

Yhteenveto

Kuntatasoisen talouskehyn lähtökohtana on käyttötalouden pysyvä tasapaino, selkeästi ylijäämäinen talous taloussuunnitelmakaudella 2027 - 2029 sekä velkaantumisen hallittu kasvu. Lähivuosien raskaan investointiohjelman läpiviennin edellyttää kunnan veropohjan vahvistamista ja investointien voimakasta priorisointia.

Kaikkia tulo- ja menoeriä sekä erityisesti investointeja arvioidaan kriittisesti budjettiprosessin aikana. Henkilöstömäärän arvioinnissa otetaan huomioon lapsi- ja oppilasmäärien muutokset sekä kasvuinvestointien läpiviennin mahdollistaminen. Palveluverkkoa uudistamalla mahdollistetaan palveluverkon tiivistämiseen liittyvien säästöjen toteuttaminen sekä väistötilakustannusten poistuminen.

Taloussuunnitelmavuosia koskeva kuntatasoiset tulos- ja rahoituslaskelmat päivitetään syksyn aikana. Lisäksi syksyn aikana päivitetään Kasvun ja talouden

hallintaohjelman mukaiset laskelmat vuosille 2025 - 2034. Kasvun ja talouden hallintaohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsittelyyn talousarvion yhteydessä. Talousarviokehityksen mukaan Tuusulan kunnan (kunta + vesihuoltoliikelaitos) tulos asettuu vuonna 2025 noin 3 milj. euroa alijäämäiseksi. Taloussuunnitelmavuosien 2026-2029 osalta arviot tullaan päivittämään kasvun ja taloudenhallintaohjelman myötä, jotta tulos sekä toiminnan rahavirta asettuvat tasoon, joka mahdollistaa priorisoidun investointisuunnitelman toteutuksen ilman lainamäärän kohtuutonta kasvua.

Valtuuston päätös 17.6.2024 § 72 Ruotsinkylän koulun käytön jatkamisesta kasvattaa talousarvion kustannuksia. Kehyslaskelma on tehty sillä oletuksella, että Ruotsinkylän koulun käytöstä luovutaan elokuussa 2025. Vuoden 2025 osalta kustannusten lisäksi elo-joulukuun ajalle on yhteensä 89 000 euroa. Suunnitelmavuosien osalta vuosittainen kustannusvaikutus on n. 255 000 euroa. Yhteenlaskettu kustannuksia lisäävä vaikutus vuosina 2025-2029 on n. 1,1 milj. euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Salassapidettävät tiedot poistettu.

Kunnanhallitus päättää

- käynnistää vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2029 taloussuunnitelman valmistelun liitteenä olevaan kehyslaskelman mukaisesti
- hyväksyä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, jäsen Ari Nyman ehdotti jäsen Laura Åvallin kannattamana, että talousarviokehityksessä alijäämä olisi 0 euroa. Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, on asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Nymanin tekemään muutosehdotusta, äänestävät "EI".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin:

- 8 "JAA"-ääntä (Outi Huusko, Kalle Ikkela, Arto Lindberg, Karita Mäensivu, Mika Mäki-Kuhna, Lilli Salmi, Johanna Sipiläinen, Mika Timonen)
- 5 "EI"-ääntä (Elisa Laitila, Kati Lepojärvi, Ari Nyman, Anna Yltävä, Laura Åvall)

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Vs. talousjohtaja Heli Hippeläinen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 04.09.2024, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora

kari.ora@tuusula.fi

talousjohtaja

Kokouksessa esitellään talousarvion 2025 etenemistä ja sen valmistelun tilannekatsausta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä tilannekatsauksen tiedoksi

Kokouskäsitely

Talusojohtaja Ora selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 304

Valmistelijat / lisätiedot:

Kari Ora

kari.ora@tuusula.fi

talusojohtaja

Liitteet

1 Taulukot, khall 16.9.2024

Tuusulan kunnan talouden perusta on hyvä, taseeseen on kertynyt kumulatiivista ylijäämää 63,3 miljoonaa euroa. Tuusulan kunnan strategian mukaan kasvua ja elinvoimaa edistäviin toimenpiteisiin panostetaan.

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kunnanhallitus on 24.6.2024 § 243 hyväksynyt talousarviokehityksen vuodelle 2025, kehyslaskelmat 2025 sekä talousarvion 2025 laadintaohjeet ja valmisteluaiakataulun. Kunnanhallitus on asettanut kokonaiskehityksen ja toimialuekohtaiset kehukset. Kehykset on asetettu suhteessa vuoden 2024 talousarvioon. (Kh 24.6.2024 § 243 Liite Kehyslaskelma TA 2025.) Lautakuntien ja Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan tulee asetetun aikataulun mukaan käsitellä talousarvioesityksensä syyskuussa. Koska yhteiset palvelut toimialueella ei ole omaa lautakuntaa, asia tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn.

Yhteisten palvelujen toimialue ulkoinen talousarviokehitys

	TA 2024	Ennuste 2024	TAE 2025	Muutos euroina	% muutos vs. TA 2024	% muutos vs. ennuste 2024

Tulot	6 603 439	6 603 439	6 828 628	225 189	3,41 %	3,41 %
Menot	-17 470 596	-17 770 596	-22 500 204	-5 029 608	28,79 %	26,61 %
Toimintakate	-10 867 157	-11 167 157	-15 671 576	-4 804 419	42,77 %	38,97 %

Talousarviovalmistelun aikataulu

syyskuu toimialueiden talousarvioesitysten käsittely lautakunnissa ja Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnassa

lokakuu 22.10 pormestarin talousarvioesitys kunnan johtoryhmässä

lokakuu 24-25.10 kv-talousarvioseminaari

marraskuu 18.11 pormestarin talousarvioesitys kunnanhallitukselle, talousarviokokous kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustolle

joulukuu 9.12 kunnanvaltuusto päättää talousarviosta

Yhteiset palvelut toimialueen esitys talousarvioksi

Toimialueen merkittävimmät euromääräisesti vuoden 2025 talousarvioon vaikuttavat tekijät ovat TE-palvelujen siirtyminen kuntiin ja työttömyysturvaetuuksien laajentumisesta johtuva vastuun kasvu. Myös kotoutumislaki uudistuu samanaikaisesti. Edellä mainitut muutokset tulevat voimaan 1.1.2025. TE-uudistuksen ja kotoutumislain kokonaisuudistuksen myötä uudistuu myös rahoitusmalli. Jatkossa rahoitus kuntiin tulee yleiskatteellisten valtionosuuksien ja laskennallisten korvausten muodossa. TE uudistus lisää toimintamenoja, joihin saadaan muutostilanteessa yleiskatteellista valtionosuutta. Rahoitusta saadaan viimeisimpien laskelmien mukaan vähemmän kuin mitä kustannukset ovat aikaisemmin olleet. Uusimmat valtionosuuslaskelmat saadaan 23.9.

Samaan aikaan työttömyysturvan vastuun laajentuminen lisää herkkyyttä suhdannevaihteluille. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, kuten yleinen taloustilanne sekä erityisesti työttömyyskehitys luovat riskiä rahoituksen näkökulmasta.

Muita merkittäviä kustannuksia lisääviä kokonaisuuksia ovat tietoturvan kehittämiseen liittyvät välttämättömät lisenssihankinnat, tietoliikennelaitteiden leasing-hankinnat sekä Monetran järjestelmiin liittyvä jatkokehittäminen.

Toimialueen talousarviossa keskeiset investoinnit liittyvät tiedolla johtamisen kehittämiseen, sähköisen asioinnin edistämiseen sekä asianhallintajärjestelmän ja sähköisen arkiston hankintaan ja käyttöönottoon.

Toimialueen henkilöstösuunnitelmaan esitetään vain maltillisia muutoksia.

Henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän samana kuin kuluvana talousarviovuonna, joskin palveluiden järjestämiseen liittyvän analyysin valmistuttua loppusyksystä myös henkilöstömäärä tarkentuu tämä hetkisestä arviosta. Ainoana uutena tehtävänä esitetään hankinta-asiantuntijan vakituisen tehtävän perustamista.

Maahanmuuttopalveluihin esitetään kahden työsuhteisen tehtävän muuttamista viraksi liittyen kotoutumislain kokonaisuudistukseen ja kunnan vastuulle siirtyviin viranomaistehtäviin, mitkä edellyttävät julkisen vallan käyttöä. Tähän muutokseen ei liity eurovaikutuksia. Maahanmuuton muuttoliikkeen ennakointi koko maan tasolla ja kuntakohtaisesti on haastavaa, ja tällä on vaikutusta resursointiin.

Yhteiset palvelut toimialueen ulkoinen talousarvioesitys

	TA 2024	Ennuste 2024	TAE 2025	Muutos euroina	% muutos vs. TA 2024	% muutos vs. ennuste 2024
Tulot	6 603 439	6 603 439	6 828 628	225 189	3,41 %	3,41 %
Menot	-17 470 596	-17 770 596	-22 379 943	-4 909 347	28,10 %	25,94 %
Toimintakate	-10 867 157	-11 167 157	-15 551 315	-4 684 158	43,10 %	39,26 %

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus

- merkitsee tiedoksi yhteiset palvelut toimialueen talousarvioesityksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta, 24.09.2024, § 85

Valmistelijat / lisätiedot:
Sanna Senelius-Piiparinen
sanna.senelius-piiparinen@tuusula.fi
taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

- 1 Talousarvio 2025, kasvu ja ympäristö, tekninen lautakunta, TL 24.9.2024
- 2 TA 2025 Investoinnit, TL 24.9.2024
- 3 Projektipäällikkö kunnallistekniikan suunnittelu uusi virka, TL 24.9.2024

TOIMINTATUOTOT JA - KULUT

Toimintatuotot

Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan tuloarvio on 27 043 790 € (vuoden 2024 talousarviossa 27 524 864 €). Tuloarvio on laskenut johtuen tilavuokrien heikennyksestä.

Toimintamenot

Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan menoarvio on 29 236 221 € (vuoden 2024 talousarviossa 28 071 982 €). Merkittävimmät muutokset ovat: Rykmentinpuiston kampuksen käyttöönotto joka lisää kiinteistöpalveluita (0,4 milj. euroa), talvikunnossapidon lisääntynyt tarve aurauksen ja hiekoituksen sekä hiekannoston osalta (0,2 milj. euroa), asfaltointien ja pintausten lisäys hintojen kasvun takia (0,15 milj. euroa), lämmityskulujen nousu (0,3 milj. euroa) sekä asiantuntijapalveluiden lisäys (0,11 milj. euroa).

Budjetoitu toimintakate (sitova taso) on -2 092 431 € (vuoden 2023 talousarviossa -447 118€).

Henkilöstö

Seuraava virka esitetään perustettavaksi:

- Projektipäällikkö, Yhdyskuntatekniikka

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi teknisen lautakunnan ja sen alaisten palvelualueiden talousarvioesityksen vuodelle 2025 sekä investointiohjelman 2025 - 2029
- ehdottaa kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyn uuden viran.

Kokouskäsittely

Jäsen Jorma Sulander poistui asian käsittelyn aikana klo 18:04, eikä näin ollut mukana päätöksenteossa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 25.09.2024, § 83

Valmistelijat / lisätiedot:
Sanna Senelius-Piiparinen
sanna.senelius-piiparinen@tuusula.fi
taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

- 1 Talousarvio 2025, kasvu ja ympäristö, kuntakehityslautakunta, KKL 25.9.2024
- 2 Ilmastokoordinaattori, määräaikaisuuden jatko 2025-2027, KKL 25.9.2024

TOIMINTATUOTOT JA - KULUT

Toimintatuotot

Kuntakehityslautakunnan alaisen toiminnan tuloarvio on 5 545 000 € (vuoden 2023 talousarviossa 5 745 000 €). Maankäytön sopimuskorvausten tuottojen ennakoidaan laskevan mutta maa- ja vesialueiden vuokrien arvioidaan nousevan (nettovaikutus -0,2 milj. euroa)

Toimintamenot

Kuntakehityslautakunnan alaisen toiminnan menoarvio on 7 780 496 €. Vuoden 2023 talousarviossa toimintamenot olivat 7 479 524 €. Menojen nousu johtuu lähinnä palkkojen sopimuskorotuksista sekä asiantuntijapalveluiden käytön lisääntymisestä aluekehityshankkeiden edistymisen myötä.

Budjetoitu toimintakate (sitova taso) on -1 734 452 € (vuoden 2023 talousarviossa -1 209 519 €).

Henkilöstöesitykset

Seuraava tehtävä esitetään perustettavaksi:

- Ilmastokoordinaattori, kehittäminen ja hallinto (määräaikaisuuden jatko)

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi kuntakehityslautakunnan ja sen alaisten palvelualueiden talousarvioesityksen vuodelle 2025
- ehdottaa kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyn uuden toimen.

Kokouskäsitely

Jäsen Ringa Prauda-Rydgren saapui asian päätöksenteon jälkeen ja oli mukana kokouksen muiden asiaoiden käsittelyssä ja päätöksenteossa.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi kuntakehityslautakunnan ja sen alaisten palvelualueiden talousarvioesityksen vuodelle 2025
- ehdottaa kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyn uuden toimen.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 26.09.2024, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Sahlakari
jukka.sahlakari@tuusula.fi
liikelaitoksen johtaja

Liitteet

1 Talousarvio 2025 Vesihuoltoliikelaitos

Tuusulan vesihuoltoliikelaitos aloitti toimintansa kuntalain tarkoittamana liikelaitoksena 1.1.2014 alkaen. Kuntalainen 67 §:n mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti liikelaitoksen talousarviosta ja -suunnitelmasta, joka sisältää mm:

- liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

- liikelaitoksen tuloslaskelman ja rahoituslaskelman
- liikelaitoksen investointiosan määrärahoineen

Liikelaitoksen MTA 2024 mukaan toimintakate on 2 963 895 € ja nyt TAE 2025 mukaan toimintakate on arvioitu olevan 3 317 334 €. Liikelaitos tulouttaa Tuusulan kunnalle 6,5 % peruspääomasta eli 487 500 €.

Käyttötalous

Toimintatuotot vuonna 2025

Vesihuoltoliikelaitoksen vuoden 2025 toimintatuotot arvioidaan nousevan noin 400 000 € (4,9 %) eli toimintatuotot TAE 2025 on 8 754 000€. Vuoden 2025 talousarvion osalle on huomioitu 1.1.2025 alkaen taksan korotukset. Jäteveden käyttömaksuihin 5 % korotus ja perusmaksuihin noin 10 % korotus.

Käyttökulut vuonna 2025

Liikelaitoksen vuoden 2025 toimintakulujen arvioidaan nousevan noin 86 000 € (1,6 %) johtuen henkilökustannusten noususta. Toimintakulut TAE 2025 on 5 536 666 €.

Toimintaympäristön - ja toiminnan muutokset

Vesihuolto on Suomessa yleensä ottaen vakaata toimintaa, niin myös Tuusulassa. Toimintaympäristössä ei juurikaan tapahdu muutoksia. Tulevana vuonna energia kallistuminen voi tuoda haasteita. Vakautta ja toimintavarmuutta pidetään yllä mm. jatkuvalla kouluttautumisella, yhteisillä harjoituksilla naapurilaitosten kanssa. Isoimman muutoksen tuo toimintojen digitalisoituminen mm. mobiiliset työmääräimet, etäluettavat vesimittarit.

Investointisuunnitelma 2025–2029

Kunnallistekniikka on laatinut esityksen investointiohjelmaksi määrärahatarpeineen yhdessä liikelaitoksen kanssa. Kohteet ja ajoitus noudattavat tämän hetkistä kaavoitusohjelmaa. TAE2025 investointien määräraha on 7 120 000 €. Liittymismaksuja, joilla tulisi kustantaa uudisrakentaminen, korotetaan noin 5 % enintään kahden asunnon pientalojen osalta ja muiden kiinteistöjen osalta noin 10 %. Korotusten tarve syntyy erittäin laajasta uusinvestointiohjelmasta.

Vesihuollon uusinvestoinnit liikelaitos toteuttaa yhdessä kunnallistekniikan rakentamisyksikön rakentamishankkeen mukaisesti. Kohteet tarkentuvat 2025 rakennusohjelman laatimisen jälkeen. Liikelaitos on myös mukana suunnittelemassa omalta osaltaan Tuusulan rakentamishankkeita.

Vesijohto- ja jätevesiverkoston sekä jätevesipumppaamoiden saneerausta liikelaitos jatkaa 5-vuotissaneeraussuunnitelman mukaisesti. Saneeraukseen liikelaitos on budjetoinut vuosittain noin 1 700 000 euroa (lähivuosina tarve nousee 2 - 2,5 miljoonaan euroon).

Riskit TAE 2025

Talousarvio laaditaan luonnonoloiltaan keskimääräisen vuoden mukaan. Suuri riski vesihuoltotoiminnan taloudelle on vuoden sateisuus. Valumavedet pääsevät osittain myös jätevesiviemäriin, mikä lisää käyttömaksuja KUVES:lle. Sateisen ja kuivan vuoden ero käyttökuluissa on noin 15 % eli noin 130 000 €. Vesihuoltoverkostojen yllättävät korjaukset, vesijohto- ja viemärivuodot sekä tulvimiset vaativat vuosittain korjauskuluja 10 000 - 200 000 €.

Lisätiedot: liikelaitoksen johtaja Jukka Sahlakari, p. 040 314 3563

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

- hyväksyä vesihuoltoliikelaitoksen talousarvioesityksen vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2025–2029 liitteen mukaisesti
- valtuuttaa liikelaitoksen johtajan tekemään teknisen muutoksen rahoituslaskelmaan kokouksessa esitetyn mukaan, sekä mahdollisia ulkoasuun liittyviä muutoksia.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ikäihmisten neuvosto, 28.10.2024, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Mielonen

minna.mielonen@tuusula.fi

vapaaehtoistyön koordinaattori

Talousarviossa ikäihmisten neuvostolle vuodelle 2025 varattu määräraha on 10 025 €. Summa on sama kuin edellisinä vuosina.

Lokakuuhun 2024 mennessä on kirjattu neuvoston kuluja 6 313,59 euroa (kokouspalkkiot 4 536, ostot 1545,60 ja muut kulut 231,99 euroa). Loppuvuonna syntyy kuluja vielä muun muassa kokouspalkkioista, vanhusten viikosta ja jouluruokailuista.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää, että

- Kokouspalkkioihin varataan 5 000 euroa.
- Talousarviosta varataan noin 2 000 euroa vanhusten viikon järjestelyihin ja 500 euroa viikon kuljetuksiin
- Kirkkorannan liikuntatapahtumaan budjetoidaan 300 euroa ja Hyrylän Eläkelaisten järjestämään liikuntatapahtumaan 500 euroa.
- Porvoon neuvoston vierailun kuluihin varataan 1000 euroa
- Ikäihmisten neuvoston kevään tutustumisvierailun bussi- ja ruokailukustannuksiin varataan 700 euroa.

Tiedoksi

talouden ohjaus

§ 68

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouskuulumiset

Kuullaan 22.10.2024 pidetyn Keusoten vanhusneuvoston kokouksen kuulumiset ja käydään asiasta keskustelu.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto

- merkitsee käydyn keskustelun tiedoksi.

§ 69

Ilmoitusasiat

Ikäihmisten neuvoston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Seuraavat ikäihmisten neuvoston kokoukset:

- 25.11.2024 klo 10
- 27.1.2025 klo 10
- 24.2.2025 klo 10
- 31.3.2025 klo 10
- 28.4.2025 klo 10
- 26.5.2025 klo 10

Kokoukset ovat läsnäolokokouksia, mutta mahdollisuus on osallistua myös etänä ilmoittamalla siitä neuvoston sihteerille.

Vaikuttamiselinten kaava-asioiden perehdytys:

- 12.11.2024 Moniolla, kelloaika tarkentuu lähempänä.

Porvoon vanhusneuvoston vierailun ajankohta ensi vuodelle varmistuu Porvoon neuvoston 24.10.2024 kokouksen jälkeen.

Nähtävillä olevat kaavoituksen asiat:

- Vanhakylän aurinkovoimalan osayleiskaava (nro 2038), OAS. Kuulutusaika 10.10.2024 - 11.11.2024.
- Sammonmäki IV, asemakaava ja asemakaavan muutosluonnos ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaava nro 3508. Kuulutusaika 10.10.2024 - 10.11.2024.
- Länsi-Kolsa, asemakaava ja asemakaavan muutosluonnos, kaava nro 3511. Kuulutusaika 2.10.2024 - 1.11.2024.
- Lahelanpelto III asemakaava ja asemakaavan muutos. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on julkisesti nähtävillä 17.10.-18.11.2024 välisenä aikana.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto

- merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

§ 70

Keskusteluasiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Mielonen

minna.mielonen@tuusula.fi

vapaaehtoistyön koordinaattori

- Käydään läpi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kuulumiset.
- Käydään keskustelu neuvoston joululounaasta ja ajankohdasta.

Ehdotus

Ikäihmisten neuvosto päättää

- käydä keskustelun edellä mainituista asioista.
- sopia joululounaan paikasta ja ajankohdasta.